

Telegraful Român

Organ național-bisericesc.

Intemelat în 1853 de Mitropolitul Andrei

APARE SĂPTĂMĂNAL

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:
Un an 600 Lei. — Șase luni 300 Lei. — Trei luni
150 Lei. — Pentru străinătate un an 1000 Lei. —
Pentru America 8 Dolari

Articole și corespondențe
se adresează Redacției Telegrafului Român, Sibiu,
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se
refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor
un șir pețit 10 Lei pentru o dată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile
se adresează Administrației ziarului Telegraful
Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

VORBIREA

I. P. Sf. Sale Mitropolitului nostru NICOLAE,
rostită la adunarea generală a „Astrei” în ziua de
26 Septemvrie 1943 în Sibiu*

Domnule Președinte,
Prea Sfințite și întru Domnul
iubite frate,
Domnilor Generali,
Domnule Rector,
Onor. Adunare Generală,

Ne-am întrunit din nou sub
steagul culturii noastre naționale pur-
tat de venerabila „Asociațiune pentru
literatura și cultura poporului român”.
Ne-am întrunit tot atât de spontan
și de bucuros ca și înaintașii noștri
fiind vorba de steagul aceleia culturi
care, isvorând din adâncimile suflete-
tești ale neamului, ne-a trezit con-
știința națională, a luminat-o și ri-
dicat-o pe calmulă celor mai avân-
tate aspirațiuni ale noastre. Sub fal-
durile lui, Asociațiunea a luptat în
tot trecutul ei cu un succes necon-
testat pentru idealul nostru național
și pentru înălțarea neamului sub toate
raporturile. În întrunirile ei s'a con-
siderat totdeauna un lucru firesc
să se dea graiu celor mai înalte și
mai binefăcătoare gânduri pentru
neamul nostru.

Imprejurările grele prin care
trece neamul și fara azi ne obligă
și mai mult ca în mijlocul acestei
adunări, care concentrează tot ce are
neamul nostru din Ardeal mai de ale
și mai vibrant ca suflet și ca simțire
românească, să ne manifestăm toate
gândurile, nădejile și hotărârile pe
cari le nutrim pentru neamul nostru
și pentru viitorul lui. Iar aceste gân-
duri, dorințe și hotărâri aleargă toate
spre o ființă pe care o pot exprima
în două cuvinte: unitatea și liber-
tatea națională (Aplauze furtivoase).

Pentru cugetul nostru al tuturor,
această dorință este cea mai adâncă
și cea mai firească. Intr'adevăr, ce
poate fi mai firesc decât ca fiii a-
celuiaș neam să tindă spre desăvâr-
șita unitate politică între granițele
Țării lor? Și ce poate fi mai natu-
ral decât să spunem că vrem liber-
tate pentru a ne împlini destinul în-
credințat nouă de Dumnezeu prin
desfășurarea nestingerii a tuturor
puterilor cu care suntem inzestrați
ca neam?

Dreptul la libertate nu poate fi
un privilegiu al națiunilor mari, ci
el este acordat de Dumnezeu tuturor
neamurilor. De aceea urmând pilda
marilor națiuni care și-au eluat
prin grele și îndelungate străduințe
libertatea și unitatea lor, dăm și noi
expresiune nestrămutatei noastre vo-
ințe de a ne reîntregi hotărete Țării
pentru a cuprinde între ele pe toți
fiii neamului (Aplauze furtivoase).

Mărturisim în fața lumii întregi, fără
temere, această cea mai arzătoare
aspirațiune a sufletelor noastre. Și
sunt convins că odată ce toți Ro-
mânii sunt hotărâți să urmărească cu
toată ființa lor acest ideal și să a-
ducă orice jertfă pentru înfăptuirea
lui, el va fi necondiționat realizat.

Dumnezeu n'a creat neamurile
și pe oameni spre robie, ci spre li-
bertate. Iar noi manifestându-ne do-
rința de-a ajunge la libertate, suntem
străbătuți de certitudinea că împli-
nim voia Lui.

Nu-mi pot închipui că s'ar pu-
tea încheia acest războiu altfel decât
prin acordarea libertății pe seama
tuturor națiunilor. Jertfele fără de
număr cari s'au adus, râurile de
sânge și de lacrimi cari au curs în
timpul acestui crâncen războiu, nu
și-ar putea găsi o cinstire și o încor-
onare dreaptă decât prin încheerea
lui cu o pace care să pună bazele
unei orânduiri de dreptate pentru
toate neamurile.

Se pare că ne găsim în taza
ultimă a războiului. Sunt semne că
toate neamurile cari îl poartă se gân-
desc tot mai mult la pace. Noi încă
tânjim după o pace care să pună
capăt grelelor suferințe ale războiu-
lui, dar după o pace dreaptă, care
să curme toate tensiunile ce ar pu-
tea să tulbure colaborarea rodnică a
neamurilor.

Dar această pace nu va putea
fi așezată între popoare decât prin
ascultarea de voia Celui de sus. Fără
o supunere a Statelor și a neamu-
rilor sub voia lui Dumnezeu, nu se
va putea salăși o pace durabilă și
adâncă în lume. Omenirea fără Du-
mnezeu nu e capabilă de pace, ci nu-
mai de războiu. Dar războiul este
semnul unei mari slăbiciuni morale
a omenirii. Ca dovadă a unei asemenea
slăbiciuni trebuie să interpretăm și
pustiitorul războiu actual, odată ce
Statele n'au fost în stare să înlă-
ture pe calea înțelegerii pacifice mo-
tivele cari le-au împins la încăterare.
Astfel acest războiu întărește încă-
odată cuvântul Mântuitorului: „Ve-
deți, fără de Mine nu puteți face
nimic”. Să avem nădejde că după
atâtea amare experiențe omenirea s'a
cumințit și va așeza viitoarea confe-
rință sub razele luminii lui Iisus
Hristos pentru a da rezultate bine-
făcătoare.

Poporul nostru a fost în tot tre-
cutul său dreptul care a trăit prin cre-
dință. El se așează și azi sub ocroti-
rea lui Dumnezeu. Noi nu voim
nici azi altceva decât să împlinim
voia Lui și aceasta cu noi și cu toată
facă în legătură cu noi și cu toată

lumea cei ce vor avea să așeze te-
meliile ordinii viitoare a vieții ome-
nești.

Domnule Președinte,

Ați spus în luminoasa Dom-
niei Voastre cuvântare că impreju-
rările nu ne-au îngăduit să avem azi
o întrunire solemnă, impunătoare, dar
tocmai aceste împrejurări fac ca orice
moment în care ne găsim mai mulți
la un loc însuflețiti de marile noastre
aspirațiuni naționale să fie un mo-
ment solemn și important, prilegiun-
du-ne destăinuirea celor mai scumpe

gânduri și formularea celor mai ca-
tegorice hotărâri.

Vă mulțumim că ne-ați dat ocazia
să ne apropiem încăodată suflet
lângă suflet în sfânta mărturisire.

În numele Bisericii strămoșești
care a îmbrățișat cu dragoste ei
„Asociațiunea” încă nașterea
ei, implor binecuvântarea Tatălui ce-
resc asupra acestei Adunări și a
programului de lucru pe care îl va
întocmi spre ridicarea culturală a
neamului nostru și spre înfăptuirea
marilor sale aspirațiuni. (Aplauze
prelungite).

Cuvânt

către studenții teologi la început de an academic

Cu ajutorul Celui de Sus ne
adunăm din nou la picioarele Mân-
tuitorului pentru a spori în cunoa-
șterea Lui și în dectoinicia noastră
de a-L propovedui în mijlocul oame-
nilor. Profesori și studenți săltăm cu
sufletul de bucurie, bine știind că
fiecare zi de aci înainte va adăuga
la creșterea noastră în duh și ne va
face parte de multe experiențe ferici-
toare ale cunoașterii de Dumnezeu
și de noi înșine. S'a spus că omul
nu se poate mântui singur, că mân-
tuirea este o operă comună. Dar
acest dicton se referă și la cunoa-
șterea lui Dumnezeu, care e o parte
a mântuirii, partea cea religioasă, ca o
înțelegere cunoașterea dințioasă, ca o
cunoaștere printr'o anumită relație cu
obiectul cunoscut, chiar partea
esențială. (»Aceasta este viața de
veci ca să te cunoască pe tine unul
adevăratul Dumnezeu și pe Iisus
Hristos pe care L-ai trimis« Io. 17, 3).

Intr'adevăr, cum ar cunoaște omul
pe Dumnezeu dacă nu ar auzi pe
altul vorbindu-i de El? Dar cunoa-
șterea pe care o primim este dinve în
el credință, adică o anumită simțire
a prezenței lui Dumnezeu, numai dacă
i se comunică în forma unei mărtu-
risiri de credință fermă. Și lucrul
minunat este că cel ce comunică știința
sa despre Dumnezeu în forma gravă a
mărturisirii de credință, experiază în-
suși o creștere simultană a înțele-
gerii și a credinții sale.

Sunt convins că trebuie să fie
numeroși dascăli de teologie cari își
dătoresc mult largirea și adâncirea
cunoașterii tainelor divine și forti-
ficarea credinții lor, încordării lacome
a studenților de-a primi în sufletele
lor o rază nouă din lumina cea mai
pureritoare de care poate avea omul
parte. Atres de care de credință nă-
cândă sau crescândă din mijlocul unei
mici grupe de oameni, prilejuită de
învățătura mărturisită a înainte stă-
stătorului ei, are ea însăși marea
foță de a da la o parte vâlul de pe
regiuni interioare ale lumii divine, sau
poate marea însușire de-a ageri pute-

rile de pătrundere ale spiritului celu-
ce învață pe ceilalți mărturisindu-sei

Avem aci probabil fenomenul de
adăugare a puterilor sufletești ale
tuturor la puterea celui ce e merit
să talmăcească în numele tuturor
ceea ce se vede prin concentrarea în-
tr'un bloc a energiei spirituale a
tuturor.

Ca să rezum, școala noastră
este și voește să devină tot mai mult
loc de cunoaștere sau de vedere co-
mună a lui Dumnezeu, iar întrucât
Dumnezeu e duh și lumină, școala
aceasta e și loc în care cei ce vie-
țuesc trebuie să se pătrundă prin
cunoaștere până în ființa lor de lu-
mina și de duhul dumnezeesc.

Se transmite aici o știință în-
temeiată pe cea mai scrupuloasă infor-
mație și urmând în modul cel mai
precis doctrina Bisericii. Dar știința
aceasta nu e numai formulă exte-
rioară, ci evidență trăită, dogmă veri-
ficată în adâncimile ființii noastre, în
ale cărei ape îi înverzește marile po-
tentțialități de adevăr și de viață.

Iar sinteza această de știință și
de evlavie, de doctrină riguroasă și
de mărturisire cutremurată, e posibilă
numai prin realizarea comuniunii în
cunoaștere și în trăire creștină.

Teologia noastră e doctrină trans-
figurată în mărturisire de credință, în-
florită în duhul de comuniune al
celor ce sunt aici. Dar acesta e se-
cretul de viață al Bisericii. Școala
noastră e o parte din Biserică, e ea
însăși biserică.

Prin urmare iubiți studenți am
vrea să vă știm veniți aici cu lăcomia
de-a ști, dar lăcomia aceasta de a ști
am vrea să însemne o lăcomie de-a
vă mântui pe voi și pe toți cei la
cari veți fi trimiși. Să vă precizați
gândul cu care intrați în acest locaș,
sau în acest an academic, în sensul de-a
urmări desăvârșirea ființii voastre, prin
punerea ei într'un acord cât mai de-
plin cu normele vieții creștine.

Să nu urmăriți numai cultivarea
minții, ci a întregii voastre ființe,
sau să coboriți învățămintele ce vor

* După notele luate de pâr. D. S.

intra întâi în mintea voastră, în toate regiunile ființei voastre. În deosebi să stăruieți în desbrăcarea voastră de omul patimilor, care este omul egoismului fizic și al orgoliului spiritual. Trebuie să vă năzuieți de-a deveni oameni ce nu mai sunteți ai voștri, ci ai lui Hristos și ai semenilor. Cu cât ești mai mult al altora, cu atât ești mai important în ansamblul existenței lui Dumnezeu. Și ești mai mult al altora, nu preocupându-te de-a te impune, dar nici neglijându-te, ci încordând la maxim puterile tale, dar în slujba altora, necăutând ale tale, nevorbind de tine, neavând pretenții pentru tine. Numai în felul acesta, iubii studenți, veți putea arăta lumii că creștinismul este un factor capabil de o puternică transformare a omului și a societății. Și numai așa creștinismul va fi prin voi o forță transformatoare a lumii. Iar acest lucru trebuie să-l facem dacă vrem ca creștinismul să treacă cu bine proba de foc care i se impune azi.

Suntem contemporani cu o lume care s'a părjolit patru ani în cuptorul patimilor ei. Neamurile s'au sfâșiat și s'au zdrobit între ele, cu o ură cum nu s'a mai pomenit. Astăzi oftează obosite după zările de liniște ale păcii, dar amintirea răului ce și l-au făcut va fermenta ca o drojdie primejdioasă și mai departe în ființa lor. Se va ajunge la o pace, dar va fi o pace în cari patimile nu vor fi stinse, ci numai înlăturate.

O singură putere există pe lume care ar putea înfrăți din nou omenirea desbinată până în temelii de patimi. Este Evanghelia lui Hristos, care pune iertarea și iubirea mai presus de toate. S'a căutat în anii din urmă să se discrediteze teoretic valorile creștinismului: iubirea, dreptatea, smerenia. Dar ele sunt nemuritoare. Ele sunt singura temelie pentru putința de trai a omenirii. La ele trebuie să se întorcă reculeasă lumea din rătăcirea ei.

Dar nu-i va fi ușor. Prea s'a intoxicat cu doctrinele emanate din patimile ei, prea s'a obișnuit cu atitudinile de sfidare față de marea și divină simplitate a creștinismului.

Numai o nouă și proaspătă isbucnire a acestuia cu toate forțele ce-i sunt proprii va putea să scoată din învățoșarea lumea de azi. Trebuie să vimim lumea din nou prin puritatea, prin jertfelnicia, prin înălțimea iubitoare a vieții noastre. Trebuie să aducem lumea în situația de-a face experiența creștinismului ca un lucru nou, tânăr, țâșnind acum cu forțe cuceritoare și corăspunzătoare nevoilor de azi.

Creștinismul trebuie să-și trăiască pentru a doua oară veacurile de început, căci în multe privințe situația omenirii este asemănătoare cu cea de pe timpul isbucnirii creștinismului. Pe de o parte o lume desabuzată, care a disolvat în relativismul ideologiilor ei orice credință, iar pe de alta o nouă amenințare de invazie barbară. Precum atunci creștinismul a salvat lumea și i-a dat o nouă ordine, infuzând o nouă vigoare lumii vechi și îmblânzind valorile barbare, așa și azi el trebuie să ridice din descompunerea individualistă, hedonică și relativistă societatea apuseană și să umanizeze pe cea care amenință din Răsărit. Creștinismul singur poate fi chiagul lumii noi, realizând o ordine socială de sinteză superioară. Dar pentru aceasta trebuie să se reveleze din nou lumii, scoțând din armonia și din infinitatea dragostei sale divine soluțiile trebuincioase nevoilor de azi și luându-și sborul într'un nou elan apostolic.

Lumea de azi cere prin miliarde de guri dreptate. Nu se mai aude decât acest strigăt. Nu vom desconsidera nevoia adâncă din care isvo-

raște el. Dar când se strigă unilateral numai după dreptate, nu e depășit egoismul și patima. Creștinismul trebuie să facă să se audă tot atât de mult strigătul după iubire, de care nu se mai vorbește azi aproape deloc. Numai împreună aceste două coloane pot susține edificiul societății omenești.

Voi veți avea, iubii studenți, ca îndrumători și păzitori ai ființii și existenței neamului nostru, dar și ai unui colț de umanitate adevărată, să fiți luptători și pentru dreptatea lui, dar și pentru iubirea între om și om.

Tot ce e mare, tot ce e salvator pentru omenire, noi știm că se numește și este Hristos.

Hristos e norma, e comoara, e izvorul tuturor atributelor omului adevărat și deplin. Oricine se apropie de Hristos se apropie de idealul de om, de izvorul forțelor omenității adevărate și plene. O societate de oameni adevărați, este o societate de inși cari se aseamănă cât mai mult cu Hristos. Voi cari veți avea nobila misiune de-a face pe oameni să samene cu Hristos, trebuie să vă nizuieți înșiși a seamăna cât mai mult cu El, ca prin toată ființa și lucrarea voastră să-l înfățișați cuceritor. Imprimați pe Iisus în sufletul vostru prin gândul concentrat și permanent la El.

Faptul că vă aflați într-o viață comună, nu trebuie să vă fie o piedecă, adică un prilej de imprăstiere și coborire în nimicuri iritante și pătimase, ci, în sensul celor spuse la începutul acestui cuvânt, un ajutor pentru împreună creștere în duh spre măsura bărbatului deplin care este Hristos. Ajutați-vă unul pe altul să urcați spre cele bune și înalte și puneți umăr de oprire celui pe care îl vedeți că e gata de rostogolire.

Dați unul altuia ce e bun în voi, nu ce e rău, fiți încă de aici unul altuia ajutor la mântuire în numele Domnului, deprinzându-vă astfel pentru această misiune, care va fi marea și unica voastră misiune. Implorând dela Dumnezeu împrejurări favorabile pentru munca noastră din acest an și rugând pe I. P. S. Mitropolit Nicolae să ne împărtășească arhierasca binecuvântare și ocrotire, anul academic 1943/44 îl considerăm început.

D. STĂNILOAE

Completare. Prin decret-lege, apărut în Monitorul Oficial, se completează dispoziția din legea regimului general al cultelor astfel:

Comunitățile bisericești locale își pierd dreptul de proprietate și posesiune asupra bunurilor respective, când majoritatea credincioșilor lor a trecut la comunitatea locală a altui cult. În acest caz bunurile trec de drept în patrimoniul comunității bisericești locale a majorității credincioșilor cultului părăsit, fără nici o despăgubire.

† **P. S. Sa Episcopul Dionizie Erhan**, fost al Ismailului, a încetat din viață în 17 Septembrie 1943, în spitalul central din Chișinău. Venerabilul episcop, trecut la cele veșnice în vârstă de 75 de ani, era legat de Basarabia sa iubită prin numeroase fapte, — în deosebi prin marea număr de biserici construite, — care i-au înscris numele în cartea vieții publice din această provincie. Sfetnic și părinte îndrumător pentru toți preoții eparhiei Sale, vladica Dionizie a lucrat, ca adevărat preot, o viață întreagă la altarul bisericii și al patriei. După faptele sale, bunul Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

Este o datorie morală și națională să ajutăm familiile desrobitilor.

O lege dreaptă

În Monitorul Oficial Nr. 222 din 22 Septembrie a. c., a apărut Legea Nr. 620 prin care se completează art. 37 din legea cultelor în sensul că atunci când majoritatea credincioșilor unei comunități bisericești locale trece la alt cult, bunurile trec de drept împreună cu ei, la comunitatea bisericească locală la care au trecut sau pe care au constituit-o.

Legea aceasta pune în vigoare principiul just pentru care a dus I. P. S. Mitropolit lupta aprigă din 1928 în legătură cu legea cultelor și pentru care a pledat atât de magistral în răsunătorul Discurs din Senat, la 27 Martie a aceluiași an.

În ciuda argumentelor și a evidențelor logice reliefate de I. P. S. Mitropolit Nicolae, legiuitorul a dat atunci putere de lege opiniei care convenea unei anumite confesiuni ce voia să rețină prin forța lucrurilor materiale conștiințele de a-și alege liber drumul dictat de sentimentul religios și național.

S'a adoptat atunci în legea cultelor principiul absurd în baza căruia chiar dacă treceau toți membrii unei comunități la un alt cult, averea rămânea cultului dela care s'a făcut trecerea, adică unei instituții nominale. Articolul acesta de lege a împedecat enorm sufletele românești să dea ascultare impulsului firesc al conștiinței lor. Statul nostru își însușise atunci, în pofida intereselor sale, mentalitatea unui anumit cult străin care pune sistematic conștiința sub teroarea forței lumești și a bunurilor materiale.

Astăzi concepția spiritualistă reprezentată de I. P. S. Mitropolit Nicolae în duhul Bisericii ortodoxe, în virtutea căreia cele materiale sunt subordonate spiritului și-i servesc ei, a obținut o victorie deplină.

Iată cum susținea în 1928 I. P. S. Mitropolit Nicolae principiul care a primit azi putere de lege:

» Vă întreb acum în ce raport, în ce legătură stau averile bisericești cu conștiința religioasă a creștinilor? Fără îndoială acele averi sunt instrumente în serviciul conștiinței religioase. Aceasta este destinația lor, prin care sunt legate indisolubil de conștiința religioasă. Edificiul bisericii servește ca locaș de întrunire a credincioșilor înaintea aceluiaș altar pe care se săvârșește jertfa cea fără de sânge; ei își pleacă acolo sufletele înaintea lui Dumnezeu și se ridică pe aripile rugăciunii în sferile credinței. Casa parohială are destinația de a adăposti pe păstorul sufletesc al credincioșilor dintr'o comunitate religioasă; tot asemenea și alte averi imobile, pe care le-ar mai avea comunitatea, sunt puse și ele tot în serviciul conștiinței religioase.

Proiectul de lege al D-Voastre, domnule ministru, protejează libertatea de conștiință când ea se manifestă în dorința de a trece dela un cult la altul. Ce face însă cu averile? Ce trebuie să se întâmple cu averile, dacă ele nu sunt altceva decât un instrument al conștiinței religioase?

Nu încapă îndoială că și averile cari sunt în funcțiune de conștiința religioasă, trebuie să treacă deodată cu acea conștiință religioasă, de care se țin și pe care au să o servească conform destinațiunii ce li s'a dat.

Eu pun teza aceasta așa, domnule ministru, nu ca o favoare pentru biserica mea, ci ca o teză generală și de dreptate deopotrivă pentru toate cultele. Eu pun teza aceasta pentru toate confesiunile, pentru că ea rezultă cu necesitate din concepțiunea creștină, proprie tuturor confesiunilor, despre raportul dintre bunurile materiale și dintre bunurile morale ale vieții. Conform acestei concepțiuni morale pe care o adoptă toate con-

fesiunile, fiindcă ea izvorește din principiile de bază ale doctrinei creștine, bunurile materiale nu-și au scopul în sine, ci ele sunt a se considera numai ca mijloace, ca instrumente pentru realizarea scopurilor celor morale, pentru îmbogățirea bunurilor celor sufletești.

Tot ce este pe lumea aceasta, domnilor senatori, trebuie să stea în slujba perfecționării sufletului omenesc, și noi ar trebui să ne schimbăm radical părerea despre bunurile acestei vieți, dacă ele nu ar avea destinațiunea de a servi tendința de perfecționare a acestui suflet omenesc.

Și atunci, dacă aceasta este concepțiunea creștină despre raporturile dintre bunurile acestei vieți, dacă cele materiale trebuie să stea în serviciul celor sufletești, în serviciul idealului, atunci socot că este o cerere a dreptății, a moralei și a logicii sănătoase, ca în caz de trecere a credincioșilor dela un cult la altul, și biserica și casa parohială și averile să se acomodeze conștiinței religioase pe care au s'o slujească. (Aplauze prelungite).

Eu nu pot despărți averile de destinațiunea lor de a servi conștiința religioasă.

Să punem cazul că din cinci mii de credincioși ai unei comunități au trecut dela un cult la altul, indiferent dela care la care, 4900. Este cu dreptate oare, să rămână biserica la acei 100 cari n'au trecut? Toată viața sufletească a credincioșilor e legată de acea biserică în care au fost botezați, în care au fost cununați, în care și-au înălțat rugăciunile către cer ei și poate generații întregi de înaintași ai lor. Nu ar fi oare o mare nedreptate ca biserica să nu treacă cu ei?»

Superioritatea principiului care a căpătat azi putere de lege stă în aceea că pune sufletul cu convingerile lui mai presus de toate. Biserica, fiind promotoarea sufletului în lume, e just să lucreze prin forța celor spirituale. Conștiințarea acestui principiu ca lege face ca totul să depindă în chestiunea aceasta de forțele sufletești, de înclinarea lor firească, nemai stându-le în cale nici o piedecă artificială. Iar întrucât convingerile sufletești vor avea cuvântul decisiv, iar acestea sunt în funcție de lucrarea misionară a preoților, aceștia vor avea în viitor o și mai mare răspundere, o și mai mare datorie de-a veghea asupra turmei lor cuvântătoare. Legea în chestiune este cu alte cuvinte un stimulent al forțelor misionare ale preoților.

Biserica ortodoxă, care n'a beneficiat niciodată de pe urma puterii seculare și materiale, ci a trăit exclusiv prin forța duhului, nu va avea decât de câștigat prin această înlăturare a ultimelor pedeci lumești pe cari statul nostru le mai menținuse, ca o tristă moștenire dela stăpânitorii noștri trecuți, în calea sufletului.

Să considerăm legea aceasta ca înlăturând unul dintre ultimele zăgăzuri cari mai împedecau sufletul românesc în pornirea lui spre a se manifesta așa cum îi dictează firea, spre a se readuna întreg în matca lui croită de istorie. Este unul dintre ultimele acte ale eliberării sale de lanțurile în cari au încercat să-l ferece dușmanii.

ȘTIRI LOCALE

Mare Șezătoare literară, cu lecturi din opere proprii, se ține în sala Teatrului municipal, Luni în 4 Octombrie 1943, ora 20. Sub patronajul dlui general Negoescu, prefect al județului, și în folosul Consiliului de patronaj, vor citi scriitorii: V. Papilian, I. Minulescu, Al. Cazaban, Gr. Popa, P. Constant ș. a. Bilete la cassa teatrului. Publicul este invitat să participe în mare număr la șezătoare.

Adunarea generală a „Astrei”

Asociațiunea culturală „Astra” și-a ținut adunarea anuală, în 25 și 26 Sept. 1943, în bătrâna cetate a Sibului.

Deși în cadre mai restrânse, adunarea, — prin cuvântările, mult cuprinzătoare, rostite de persoane marcante în viața publică a țării, nu mai puțin prin rapoartele prezentate, — a fost și de astă dată o vie manifestație culturală-națională în centrul Ardealului de astăzi.

În ziua primă, Sâmbătă d. a., dl. președinte al Asociațiunii, prof. Dr. Iuliu Moldovanu, deschizând ședința a dat cuvântul referenților, dl. Dr. O. Lupas-Arad și prof. Dr. G. Dragoș-Brașov, cari au prezentat documentate rapoarte în probleme privitoare la activitatea viitoare culturală și economică a Asociațiunii.

Rapoartele au fost urmate de discuții aducându-se unele întregiri și sugestii nouă la cele statorite de referenți.

În ziua a doua, Duminică, după serviciul religios din catedrală, săvârșit de I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, înconjurat de soborul preoților, s'a deschis adunarea generală, la ora 11, în sala prefecturii județului, în asistența numeroasă și aleasă a membrilor Asociațiunii.

În vorbirea sa de deschidere a ședinței, dl. prof. Moldovanu a stăruit asupra rostului Asociațiunii în clipele grele prin care trecem, a relevat însemnătatea colaborării române pentru civilizația europeană în răsărit și în oricare parte a continentului. La urmă a dat citire telegramelor omagiale expediate: Suveranului, președinților de onoare al Asociațiunii, precum și dl. Mareșal Ion Antonescu și prof. Mihai Antonescu, președinte adinterim al consiliului de miniștri.

În numele bisericii strămoșești, I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului a implorat binecuvântarea cerească asupra adunării și a programului ei de lucru. Cuvântarea înaltului ierarh a redat în altă parte a ziarului nostru.

Au vorbit apoi: I. P. S. Sa Valeriu Traian Frențiu dela Blaj, reprezentând biserica unită din Ardeal; din partea oștirii dl. general Nic. Macici, exprimând admirația pentru tot ce-a săvârșit Asociația în ogorul neamului; dl. general Manolescu, în numele Centralei caselor naționale, înființate înainte cu 27 de ani, după exemplul Asociațiunii, — la sfârșit dl. prof. Dr. Iuliu Hăteganu, rectorul universității, spunând că Universitatea Ardealului e hotărâtă să meargă pe același drum indicat de Asociațiune, — drum ce duce prin sate la neam, prin biserica lui Dumnezeu, — spre marile ideal: unirea tuturor românilor.

Ședința, după aceasta, a luat sfârșit; ear ședința următoare s'a ocupat cu raportul general de activitate anuală a instituției.

Chestiunea locului catedralei din Brașov

Brașovul, fortăreața cea mai puternică a ortodoxiei în trecutul Ardealului, a ortodoxiei deschizătoare de zări culturale și păstrătoare a legăturilor de solidaritate cu neamul românesc din Sudul Carpaților, nu a manifestat pe acest teren și după întregirea națională același dinamism. În toate orașele și orașelele din Ardeal românismul care reprezintă spiritualitatea autohtonă a ridicat cu mândrie fruntea și într'o emulație sprintenă și-a ridicat catedrale care mai de care mai impunătoare, punând sigiliul prezenței noastre dominante pe zarea acelor orașele furată de străini.

Brașovul nu s'a mișcat până acum. Poate a făcut-o aceasta încrezut pe bogățiile și vrednicile spirituale adunate în trecutul său de strădanie, convins că nu va putea fi ajuns cu una cu două de orașele celelalte ce porneau aproape dela nimic.

Indiferent care a fost cauza, credem că a sosit momentul să se simtă din nou prezența ortodoxă a Brașovului, în formele masive și impunătoare de odinioară.

Primul lucru care se așteaptă dela el, este ridicarea unei catedrale demne de importanța lui, care să întrecă tot ce s'a făcut în această materie până acum în Ardeal.

S'a discutat prea mult în jurul locului catedralei, ca la urmă, în zilele trecute, să se fixeze într'o ședință a Consiliului de colaborare de pe lângă Primărie, un loc cu totul nepotrivit. Atât prelungirea discuțiilor, cât și locul care în sfârșit s'a fixat, e o dovadă de greutatea cu care se mișcă sufletele pentru această idee mare.

Românii ortodoci din Brașov trebuie să-și impună voința față de cei neînțelegători ai valorilor spirituale autohtone, așa cum și-au impus-o strămoșii lor față de străinii cari conduceau în trecut orașul.

Catedrala Brașovului plin de sufletul lui Coresi, al lui Radu Tempea, al protopopilor de odinioară, nu poate fi dosită în cartierul periferic și rău famat al fostei țigăni, ca un lucru de care te rușinezi. Ea trebuie să domine dintr'un loc mare, deschis, central, ca să se impună ca monumentul reprezentativ al Brașovului, așa cum reprezentativ pentru el este vechea spiritualitate ortodoxă națională pe care o încorporează.

sufletești”. El sfătuește să li se arate bolnavilor care au trecut de prima jumătate a vieții lor, că moartea nu este decât un stadiu de trecere, o parte a unui proces de viață neștut de mare și lung. Dacă s'ar putea urma acest stat tot atât de ușor cum s'a dat! Totul depinde de puterea celui ce trezește credința.

Surprinși și apăsati de descoperiri noi și mari, s'guduși și orbiți de succesele noastre tehnice, ne-am lăsat deviați încât nu mai vedem sufletul în unitatea corp-suflet a omului viu. Acum se ivește pericolul de a ajunge la contrariul, amenințând scufundarea într'o mistică neclară. Dacă omul nu este numai corp, cu atât mai puțin nu este numai suflet. Tocmai eu ca chirurg văd adesea în dosul unei turburări psihice tocmai o boală anatomică, care nu poate fi îndepărtată decât prin operație. Aici este marea datorie a pedagogilor, a profesorilor universitari, și datoria auto-educăției. Să luăm un exemplu din practica de toate zilele.

Operez un bolnav de apendicită. După câteva zile vine cineva dintre rudele lui cu dureri în regiunea pântecului, fără să se poată constata ceva. Noi medicii suntem obișnuți cu aceste contagiuni psihice. Natural și aici este vorba despre procese anatomice, ca de pildă contracția dezarmonică a musculaturii in-

Protestul preoților din Brașov față de hotărârea Consiliului de colaborare spune lucruri deplin adevărate și el trebuie luat în considerare, afară de cazul că nu este vre-un interes să se sfideze cu orice preț credința strămoșească a românismului brașovean.

Programul

serviciilor religioase la Sfânta biserică Catedrală din Sibiu pe luna Octomvrie 1943

1. În fiecare zi dimineața la ora 6¹/₂, Utrenie și în continuare Sfânta Liturghie. În fiecare seară la ora 6 Vecernie. Vineri seara după Vecernie „Acatistul Maicii Domnului”.
2. În Duminică și Sărbători dimineața la ora 8¹/₂, Utrenia, iar la ora 9¹/₂, Sfânta Liturghie. La liturghie cântă „Corul catedralei”, sub conducerea profesorului Gheorghe Șoima.
3. Duminică în 3 Octomvrie 1943, servesc: Protop. Mihail Neagu, prof. Dr. Nicolae Terchilă și Dr. Nicolae Neaga; diaconii: Ioan Circov și cons. Alexandru Popa. Predică: prof. Dr. Nicolae Terchilă. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4 Prot. Mihail Neagu.
4. Duminică în 10 Octomvrie 1943, servesc: Consilier Ieronim Grovu, Gheorghe Secas și prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și Simion Macarie. Predică: cons. Gheorghe Secas. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: preot Dr. Ioan Chioariu dela parohia Sibiu-Inferior.
5. Joi în 14 Octomvrie 1943, la Cuv. Paraschiva servesc: Prot. Mihail Neagu, cons. Dr. Spiridon Căndea și prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Ioan Circov și Simion Macarie. Predică: cons. Dr. Spiridon Căndea. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: Pr. Nicodim Belea, duhovnicul Academiei „Andreiană”.
6. Duminică în 17 Octomvrie 1943, servesc: cons. stavrofor Emilian Cioran, Aurel Nanu și prot. Mihail Neagu; diaconii: Anatolie Scurtu și cons. Alex. Popa. Predică: cons. Aurel Nanu. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: Pr. Ioan Albu dela parohia Sibiu-Iosefin.
7. Duminică în 24 Octomvrie 1943, servesc: Prot. Mihail Neagu, prof. Zosim Oancea și dir. Dumitru Călugăr; diaconii: Ioan Circov și Simion Macarie. Predică: prof. Zosim Oancea. La Oastea Domnului predică după masă la ora 4: Pr. Nicolae Constandin dela parohia Sibiu-Lazaret.

8. Marți în 26 Octomvrie 1943, servesc: prot. Mih. Neagu, duhovnicul Nicodim Belea și pr. Ioan Muntean; diaconii: Alex. Popa și Anatolie Scurtu. Predică: Nicodim Belea, duhovnicul Academiei Teologice. După masă la ora 4: predică la Oastea Domnului pr. Ioan Muntean.

9. Duminică în 31 Octomvrie 1943, servesc: prot. Mihail Neagu, cons. Dr. Spiridon Căndea și Gheorghe Secas; diaconii: Ioan Circov și Simion Macarie. Predică: prot. Mihail Neagu. După masă la ora 4, predică la Oastea Domnului preotul Dr. Corneliu Sârbu dela parohia Sibiu-Treistejari.

INFORMAȚIUNI

Deschiderea anului școlar la Academia teologică „Andreiană”. Inceputul anului școlar la Academia „Andreiană” s'a făcut Luni, 27 Sept., în cadrul unei solemnități intime, dar de-o înaltă reculegere, în Paraclisul Academiei. Mai întâi s'a slujit Liturghia arhierască de către I. P. S. Mitropolit Nicolae, înconjurat de rectorul și de profesorii Academiei, hirotonindu-se în timpul ei un student întru diacon. La sfârșitul Liturghiei Păr. rector D. Stăniloae a rostit cuvântarea pe care o publicăm în altă parte a foii, iar I. P. S. Mitropolit a împărțit profesoriilor și studenților luminoase sfaturi și îndemnuri.

† Marina Dădărlat n. Popa-Comanclu, mama ilustrului nostru istoric academician, Ioan Lupas, împărțită cu sfintele Taine a adormit întru Domnul în ziua de Joi 30 Septembrie 1943 în vârstă de 87 de ani. Osemintele ei vor fi așezate spre odihna de veci în cimitirul Bisericii Mari din Săliște, Sâmbătă 2 Octomvrie 1943, la ora 15. Odihnească cu dreptii.

Săptămânala dela anul 1838, înființată de tutemeșorul presei române ardeleni, Gheorghe Bariț, la Brașov, sub numirea de „Foaie pentru minte, inimă și literatură”, ca adaos la ziarul politic „Gazeta de Transilvania”, — revie astăzi după 105 ani dela apariție și după 78 ani dela suprimarea ei. — Foile brașovene ale lui Bariț erau mult cefite și dincolo de munți, — în Moldova aveau cam 500 de abonați. — Foaia adaos, apărută în 2 Iulie 1838, pornește din nou la drum cu ziua de 2 Iulie 1943; de atunci apare regulat ca adaos la numărul de Duminică al Gazetei Transilvaniei. — cu nădejdea ca, sprijinită după cuviință de cetitori, va putea în curând să apară în condiții și mai mulțumitoare. Pusă sub

FOIȘOARA

Erwin Liek:

Minunea în terapeutică

Considerații finale

[Urmare]

Traducere de MIHAIL MĂRGINEANU

E cunoscut faptul, că și Billroth apariția acestor medici. Se știe de mult, că medicii credincioși, cu siguranță sufletească, au fost și terapeuți distinși. Puterea le vine mai mult din irațional decât din știință. Această putere însă nu se poate forța.

„Crisa medicinei își are originea în ateismul medicinei. Trebuie să aducem ca dovadă amănunte?”

Iată-le: preponderența tehnice, forma îndoelnică a organoterapiei, oribila vivisecțiune, gălăgia laturii economice a luptei pentru salarii, a industrializării, a raționalizării și a raționalizării medicinei” (Buchsinger).

Cunoscutul psihoanalist Yung declară că viața după moarte și reîncarnarea nu s'ar putea dovedi, susținerea lor ar fi însă utilă din punctul de vedere al igienei

testinelor, a vaselor etc. Dar ce voi face în cazul dat? Il voi liniști, ba, nu ezit să întrebunțez termenul, il voi descânta pe acest om. O apendicită adevărată natural nu s'ar putea vindeca cu descântecul. Ar fi o greșală foarte mare.

Un critic al ediției 1 și 2 a cărții de față (Marr), se izbește de termenul „descântec”. El scrie verbal: „Desigur nu e bine să se împreune acțiuni de acestea în mod intenționat cu o mistică întunecată, ca să se obțină pe această cale succese”. Ce fantazie ciudată! Liek vrăjitor, cu abracadabra etc. Nu, din legătura celor anterioare rezultă clar, că explic bolnavului cu cuvintele cele mai simple, că durerile lui nu sunt de loc periculoase, că refuz să fac o operație, fiind inutilă.

Făcând una, nelăsând din vedere pe cealaltă, astfel mi se înfățișează medicul ca om de știință, ca cercetător, tehnician, cunoscător de oameni, artist. Biologia modernă, vitalismul reinviat ne-a făcut să recăștigăm multe, așa de ex. siguranța nemuririi (Uexküll!) și siguranța libertății voinței (Driesch).

Reîntoarcere la șamanism? În cursul anilor am văzut în domeniul metodelor științifice câte ceva ce amintește de șamanism, câte ceva ce este mai periculos pentru bolnav decât formulele magice. Medicina cea mai nouă însă cunoaște și

ea formule magice dătătoare de sănătate. Vă aduc aminte de ceea ce am scris despre dermatologia modernă, despre metodele ei de a trata anumite boli ale pielii pe cale sugestivă. Oare nu joacă tocmai afectul (pe ambele părți) rolul cel mai însemnat? Nu pot decât să mărturisesc că nu văd nici o deosebire fundamentală între magicianul de odinioară și între medicul de azi; afară de deosebirea care ne fixează poziția noastră odată și pentru totdeauna. Medicul trebuie să cunoască boala cât mai bine, trebuie să hotărească pentru fiecare caz separat, unde formula magică ar putea fi posibilă și utilă, și unde ar fi o greșală periculoasă. Procedee fizico-chimice și operațiuni nu se pot — sunt tentat să spun: din nefericire — înlocui prin descântece, în toate cazurile, și mai ales nu la bolile grave.

Eu însumi nu pot hipnotiza; dar am văzut de multe ori hipnotizări executate de maștri. Din întreaga activitate medicală tocmai această formă a tratamentului a exercitat cea mai mare impresie asupra mea. Aici văd un mare progres: vrăjitorul, șarlatanul care făcea otrăvă, a fost înlocuit prin preot. Așa imi închipui slujba medicului Epidaurus și multele vindecări în școli de medicină din Kos și Knidos. Aici într'adevăr omul întreg inclusiv personalitatea lui adâncă e predată medi-

Îngrijirea părintelui *Gheorghe Tulbure*, scriitorul cu iscusit condei, reînviata Foaie va aduce prețios serviciu culturii satelor.

Noul an școlar la Academia teologică ortodoxă din *Cluj* s'a inaugurat în 15 l. c. prin Liturghie în sobor, săvârșită de noul rector *Dr. Ion Pașca*, asistat de profesorii *Curea* și *Nicolae*, de față fiind și *P. S. Sa* și *Nicolae*. După cuvântul părintelui rector, — care a arătat greutățile ce trebuie să le biruească biserica în timpul actual și încrederea noastră în ajutorul proriei cerești, — *P. S. Sa* Episcopul *Nicolae*, a împărțit studenților arhierasca Sa binecuvântare, însoțită de înțelepte sfaturi, izvorâte din grijă părintească pentru cârmuirea bisericii și neamului.

Propagandă patriotică. Asociația Creștină a tinerilor organizează, zilele acestea, o targă operă de propagandă patriotică la sate, în scop de a întări spiritul de ordine și disciplină, precum și credința în lupta contra bolșevismului și a altor dușmani ai țării noastre. Propaganda se desfășoară cu încuviințarea ministerului de propagandă națională și a Marelui stat major, sub conducerea a doi profesori, timp de șase luni, folosindu-se de două autocamioane de proiecție, provăzute cu aparate cinematografice sonore; telefon, radio etc. Se vor vizita 500 de comune, în diferite regiuni ale țării, și se vor distribui cărți, broșuri ș. a., puse la dispoziție de ministru. — Autoritățile comunelor vor da întreg sprijinul acestor acțiuni de propagandă, atunci când li se va cere.

Instalarea noului preot, *Nicolae Berghezan*, în parohia *Daia*, prot. *Sibiu*, s'a făcut zilele trecute în cadrul cuvenit sărbătoresc. După terminarea serviciului religios, săvârșit de un sobor de preoți, delegatul protopopesc *Păr. I. Tudor*, a procedat la actul instalării. S'au rostit impresionate cuvântări ocazionale, atât din partea delegatului, cât și din partea noului preot, precum și a altor binevoitori ai bisericii, cari cu toții urează noului preot să caute, prin puterea darului primit, să fie vrednic de numele de părinte ce i se dă. La solemnitate a participat numeros public din localitate și din comunele vecine.

Biletele de 1 leu, 2 lei, 5 lei, 20 lei se retrag din circulație. Banca Națională dă, în locul acestor bilete, monede metalice.

cului, cu încredere; cu totul altfel decât în narcoză, care de fapt înseamnă numai o victorie chimică, o otrăvire. Astăzi am ajuns până acolo, de a putea executa la anumiți bolnavi operațiuni fără ca să albă durerea, fiind hipnotizați. Cu atât mai îndreptățită este însă și cererea, ca numai medicul cu experiență să întrebuițeze hipnoza, care poate deveni periculoasă.

Acum însă să punem întrebarea: Putem învăța de la descântători mai mult decât să îndepărtăm un neg? Există printre ei într'adevăr oameni pricepuți. Pe unii îi cunosc personal, pe alții din cărțile lor. Le zicem: „Studiați medicina, atunci puteți ajunge la ceva. Așa însă rămâneți la jumătatea drumului”. Iar pe medici îi slătuim: „Studiați la acești laici, cum trebuie oamenii cunoscuți și tratați. Medicul care rămâne numai tehnician, numai om de știință, e ceva numai de jumătate”.

Medicul va fi totdeauna superior magicianului laic. El cunoște boala și limita între posibilitățile fizico-chimicale și influențarea sufletescă adecă minunea.

Sectele medicale au totdeauna o durată mărginită. Pentru toți vindecătorii prin miracol sună propoziția pe care a scris-o *Rudolf Virchow* în 1854: „Grăim cu convingere, că toate aceste școli, dacă se plictisesc de zeii lor, se vor aduna

[69] 1-3

Concurs

Pentru întregirea postului de diacon pe lângă parohia *Orăștie I*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat;
2. Locuință în natură sau cota parte de chirie;
3. Diurna de secretar protopopesc;
4. Stolele legale dela serviciile ocazionale din parohie.

Obligațiuni:

1. Îndeplinirea serviciilor diaconesti în biserică;
2. Catehizarea școlii primare din parohia protopopească;
3. Ajutor la lucrările din cancelaria protopopească.

Cererile de concurs se vor înainta în termen la Consiliul arhiepiscopesc din *Sibiu*, însoțite de toate actele necesare.

Orăștie, la 23 Septembrie 1943.

Pr. *Iosif Vințan*
adm. protopopesc

Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Nr. 418/1943 Prot. [66] 2-3

Concurs

Se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela prima lui apariție în *Telegraful Român*, pentru întregirea postului de diacon al parohiei protopopești *Petroșani*.

Titularul acestui post va îndeplini și serviciile de: catehet al școlilor primare din parohia protopopească, al școlilor de ucenici societare din *Petroșani*, și secretar protopopesc.

Între concurenții cu calificare și aptitudini egale vor fi preferați acei cari pot instrui cor bisericesc.

Venitele acestui post sânt:

1. Salarul dela Stat.
2. Diurna de secretar protopopesc.
3. Remunerația legală pentru orele de catehizare.
4. Locuința în natură sau chiria corespunzătoare.
5. Stola obișnuită pentru eventualele servicii, cerute de credincioși, — eventuală răscumpărare de stolă.

din nou la sânul medicinei generale, mari, chiar dacă aceasta nu-i satisface pe toți”.

Mai mare decât pericolul de a ajunge la șamanism, li se pare medicilor ispita de-a juca „pe Mântuitorul” în fața bolnavului. Mie mi se pare că acestea sunt construcții inventate de scriitori. Medicii într'adevăr mari, pe care-i cunoaștem, sunt oameni foarte naturali. Ei se poartă așa cum sunt, și fac o psihoterapie inconștientă, cum o făceau înaintașii noștri mediciniști. Nu vreau să judec psihoterapia (compară cuvintele lui *Bumke* din ultimul congres din *Königsberg* al medicilor și cercetătorilor științelor naturale, Sept. 1930. *Bumcke* declara atunci, că psihanaliza ar duce la nimicirea științei, eu cred că e o exagerare nedreaptă). Dar socotesc analiza în multe cazuri un ocol inutil, abstrăgând de faptul că de multe ori este un defect sufletesc. „Psihoterapia medicului practic” cel puțin ar trebui să trateze despre procedee cu mult mai simple.

Trăim într'un timp cu reforme multe, de obicei exagerate. Vom să îmbunătățim totul chiar și ceea ce nu se poate îmbunătăți decât cu precauție. În scrierile medicale se discută mult reforma învățământului preclinic și clinic. În cercurile responsabile se simte că medicul, care părăsește universitatea, îi lipsesc unele lucruri esențiale. Se caută deci să se umple a-

6. Ajutor de combustibil.
Cererile de candidare se vor înainta în termen oficiului protopopesc ort. rom. *Jiu*, *Petroșani*, dimpreună cu binecuvântarea de candidare dela *I. P. S. nostru Arhiepiscop* și *Mitropolit*, și cu actele necesare.

Concurenții se vor prezenta — cu prealabila învoire a oficiului protopopesc — în parohie pentru a sluji și a face cunoștință cu enoriașii.

Petroșani, 1 Septembrie 1943.
Oficiul protopopesc ort. rom. *Jiu* în înțelegere cu Consiliul parohial.

Prot. *Ion Duma*
protopopesc

Nr. 6043-943 [62] 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III *Colun*, din protopopiatul *Avrig*, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Veniturile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Stola uzitată în parohie.
3. Casă parohială.
4. 8¹/₂ jug. pământ arător [f. bun].
5. 2 sorți de lemne în pădure, transportate de parohieni.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele necesare și de încuviințarea de candidare dela *I. P. S. Mitropolit*, se vor înainta în termen Of. protopopesc *Avrig*.

Concurenții se vor prezenta cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc într'o *Duminecă* sau *sărbătoare* în biserică, spre a face cunoștință cu poporul.

Of. protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Colun, 20 Aprilie 1943.

Pr. *A. Radu*
adm. protopopesc

Nr. 531-943 [64] 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de cântăreț bisericesc, la parohia ort. rom. *Brașovul-vechiu*, se publică concurs, cu termen de 30 zile, dela întâia publicare în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post:
1. Până la bugetarea salariului dela Stat, salar lunar de 2000 Lei dela parohie.

este lipsuri. Unul propune o prelungire a studiului, altul o reducere a celui preclinic, care nu e dedicat propriu zis omului bolnav, al treilea vrea să împartă materialul altfel, acordând materiilor principale mai multe ore, celor secundare mai puține etc. Recunosc utilitatea multor din aceste proiecte, dar cred că nu se discută chestiunea principală. Nu vom putea vorbi niciodată de o știință încheiată, nici în medicină, nici în celelalte domenii. Nici un medic, fie cel mai savant și cel mai bătrân, nu știe tot. Totdeauna trebuie să fie seamă de progrese și regrese, de lucruri vechi și noi. Pe de altă parte ne-am îngreunat cu multe chestiuni nefolositoare. Nu suma cunoștințelor singuratică decide valoarea unui medic, ci priceperea unei anumite directive, puterea de supraviețuire.

„Fenomenele singulare sunt atât de numeroase în medicină, încât nimeni nu le-ar putea cunoaște pe toate, nici chiar într'o regiune mică. Marile fapte pe care se bazează înțelegerea medicinei sau a oricărui alt domeniu, și care ar trebui să constituie fundamentul studiului, sunt destul de puține”. (*Dr. W. A. Pusey, Medical Education*).

Din aceste directive aș dori să mai scot la iveală câteva lucruri:

1. Medicul actual și viitor să nu neglijeze nimic din tehnica diagnostică atât

2. Locuință în natură, și anume două camere.

3. Venitele locale.

Concurenții își vor înainta cererile, însoțite de diploma de cântăreț bisericesc dela școala de cântăreți „*Dim. Cunțan*” din *Sibiu* și de alte acte recomandatoare, Consiliului parohial al bisericii sf. *Adormiri* din *Brașovul-vechiu*, strada *Bisericii române* Nr. 37, [Casa culturală, etaj I] și se vor prezenta la biserică pentru a-și arăta dexteritatea în tipic și cântările bisericești.

Protopop *Aurel Nistor* Ioan *Bratu*
adm. par. președinte secretar

Văzut:

Dr. N. Stinghie
Adm. Prot.

Oficiul protopopesc ort.-român al *Târnavei*

Nr. 255-943 (61) 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului de diacon secretar protopopesc în *Târnăveni*, pentru slujbele bisericești, catehizații la toate școlile și lucrări de birou.

Termenul de concurs este de 30 de zile dela prima publicare în *Telegraful Român*.

Întregirea se va face prin numire de către *I. P. Sf. Stăpân*, la propunerea *P. V. C.*

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salarul dela Stat;
2. Locuință în casa evreească (*Dr. Sved*) situată dela *C. N. R.* Atât chiria cât și încălzitul și luminatul acestei locuințe, vor fi plătite de protopopiat și parohie, în părți egale;
3. Remunerațiile legale dela catehizația în gimnaziile de Stat și cele 2 școli de ucenici, circa 6500 Lei lunar;
4. Folosirea ecleeiei de 10 jug. din comuna *Felsa*.

Cererile de concurs cu anexele legale se vor trimite *P. V. C. Arhiep. din Sibiu*.

Târnăveni, la 20 August 1943.

Oficiul protopopesc al *Târnavei*, în înțelegere cu consiliul protopopesc și parohial.

Gheorghe Opresan
protopop

Acolo departe, față în față cu inamicul se bat cu dârzenie, copii, frații, părinții noștri. Să nu le slăbim rezistența făcând să circule minciunile lansate de inamic.

de evoluată. Dimpotrivă, cu cât știm mai mult despre fenomenele în corpul sănătos și bolnav, cu atât mai bine. Să nu devenim însă sclavii tehnicii, să nu exagerăm, să nu lăsăm ca arta diagnostică să devină un chin pentru bolnav. Un coleg ai vorbit cu mine despre „dogmatica ai presiunii sanguine” și „șamanii ai cardiogramului”. „Nu trebuie să tindem să înlocuim capul și logica prin aparate” (*Bolubow*).

Tehnica și laboratorul nu trebuie să ia medicului sufletul. Cred că e important, ca medicul să cerceteze el însuși și să nu adune diagnoza din rezultate de laboratoriu. Abia din omul întreg rezultă diagnoza adevărată.

2. Nu trebuie să uităm niciodată că în corpul bolnav se găsește și un suflet bolnav. Propoziția lui *Virchow*: „Am disecat mii de cadavre, n'am găsit însă urmă de suflet” ni se pare nouă destigă ca un non-sens, ni se pare nouă destigă ca un sacrilegiu. Astăzi știm că sufletul nu se poate constata cu microscopul sau cu eprubeta. „Lucrurile nu se pot recunoaște decât prin lucruri asemănătoare”, scria deja *Empedocles*. Un suflet nu poate fi recunoscut decât de alt suflet. Aici nu ajută nici o schemă; nu tehnicianul, ci artistul din interiorul nostru ajunge la țintă. Datorla noastră e de a înțelege pe omul întreg. Nu poți să fi medic, fără să crezi că există un suflet.